

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119208380
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119208380.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu S., proti žalovanému K., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 8.októbra 2019, č.k. 21Csp/29/2019-12, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. februára 2020, č.k. 21Csp/29/2019-68, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalovaný **je povinný** zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu, vyplývajúceho **z Dohody o zrážkach** zo mzdy uzavretej so žalobcom 18.09.2017, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie v znení, že žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu práv z Dohody o zrážkach zo mzdy, uzavretej so žalobcom 18.09.2017, a to nad rámec zrážok po 415,12 Eur mesačne, pričom zrážky zo mzdy môže žalovaný realizovať iba na úhradu istiny 26.000 Eur, poskytnutej na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka zo dňa 18.09.2017, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Výrokom II. súd prvej inštancie v zostávajúcej časti návrh zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazujúc na ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 328 ods. 1, § 332 ods. 1 CSP, § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 9 ods. 13 veta druhá zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým žalovanému súd uloží povinnosť zdržať sa výkonu práv veriteľa z Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvoril so žalobcom dňa 18.09.2017, až do právoplatného skončenia vo veci samej. Žalobca mal za to, že vzťah medzi stranami, založený Zmluvou o úvere má spotrebiteľský charakter, keďže úverovú zmluvu a tiež aj Dohodu o zrážkach zo mzdy možno považovať za spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uzatvorenú Dohodu o zrážkach zo mzdy považoval žalobca ako spotrebiteľ za typický úkon, ktorý do právneho vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom vnáša nerovnováhu, nakoľko veriteľ môže na základe takejto dohody vykonávať zrážky, pričom spotrebiteľ ako dlžník disponuje len minimálnymi možnosťami obrany proti takémuto výkonu. Neprijateľnosť predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy videl žalobca v tom, že umožňuje nekontrolovane postihnúť majetok (mzdu) žalobcu, pričom výška pohľadávky je určená len na základe vôle a vyhodnotenia žalovaného, pričom k zrážkam zo mzdy dochádza okamžite bez toho, aby oprávnenosť nároku žalovaného preskúmal nezávislý arbiter. Dôvody na dočasnú úpravu pomerov medzi stranami neodkladného opatrenia žalobca videl v konaní žalovaného, ktorý si voči nemu svojvoľne uplatnil poplatky, ktoré nemajú oporu v zmluve o úvere. Vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcu za situácie, keď je spochybnená platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sú zrážky vykonávané, hrozí teda žalobcovi bezprostredná majetková ujma. Súd prvej inštancie z obsahu spisu zistil, že listinné dôkazy predložené žalobcom, potvrdzujú jeho

tvrdenia. Medzi stranami bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver 26.000 Eur s fixnou úrokovou sadzbuou 11,50 % ročne. Žalobca sa zaviazal splatiť tento úver v 96 mesačných splátkach po 415,12 Eur do 15.09.2025, celková čiastka, ktorú mal zaplatiť bola 39.850,01 Eur, RPMN úveru bola 12,20 %, priemerná RPMN bola 9,08 %. Ako poplatky, súvisiace s poskytnutým úverom, boli uvedené poplatky 40 Eur za zmenu zmluvných podmienok na žiadosť klienta a za vystavenie potvrdenia súvisiaceho s úverom na žiadosť dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhotovená na osobitnej listine v rovnaký deň ako úverová zmluva, z jej obsahu je zrejmé, že jej účelom bolo zabezpečiť pohľadávku žalovaného ako veriteľa, ktorá mu z tejto úverovej zmluvy vznikla. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol dôvodný iba sčasti, vychádzajúc z toho, že žalobca ako dlžník nezaplatil ani len poskytnutú istinu a realizované zrážky zo mzdy sú totožné s dohodnutými splátkami úveru. Vychádzal pritom z názoru vysloveného v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 17Co/84/2019. Podstatným zásahom do majetkových práv žalobcu nemôžu byť zrážky z jeho mzdy, pokiaľ doposiaľ nevrátil ani poskytnutú istinu, ktorej existencia, výška a nesplatený zostatok nie je medzi stranami sporná. Na istine dlžil žalobca k 30.09.2019 sumu 22.444,54 Eur, čo predstavuje pri dohodnutej výške splátky 54 splátok, teda dobu splácania cca 4,5 roka. Za tejto situácie je vylúčená potreba neodkladnej úpravy pomerov na strane žalobcu, žalobca si zjavne neplní svoju zmluvnú povinnosť splácať dohodnuté splátky ani vo výške poskytnutého úveru. Pokiaľ žalobca vo veci samej namieta platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, súd prvej inštancie považoval takúto dohodu za legitímny inštitút zabezpečenia pohľadávky, ktorý vyplýva z ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka a samotná existencia takejto dohody, bez preukázania ďalších pre vec významných skutočností, nemôže spôsobiť neplatnosť, resp. nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou a nemôže spôsobovať nerovnováhu pre dlžníka ako spotrebiteľa v jeho právach a povinnostiach. Pokiaľ zákon výslovne predpokladá, že uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť uzatvorená i v spotrebiteľských vzťahoch, nemôže byť ako taká sama o sebe bez ďalšieho v rozpore so zákonom (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 19Co/3/2019). Napokon pokiaľ by žaloba svoje povinnosti, vyplývajúce mu zo zmluvného vzťahu so žalovaným plnil, takáto dohoda by zostala obsolentná, nedošlo by k jej uplatneniu. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia netvrdí porušenie žiadneho z ustanovení pripúšťajúcich dohodu o zrážkach zo mzdy aj v spotrebiteľskom vzťahu, poukazuje len na formulárový charakter dohody a vopred pripravený obsah bez možnosti ovplyvniť celkovú výšku vymáhanej pohľadávky. Súd prvej inštancie mal osvedčené, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá na osobitnej listine, o dôsledkoch jej uzavretia bol žalobca oboznámený a z predložených listinných dôkazov a tvrdení žalobcu v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nevyplývalo, že by žalovaný poskytnutie úveru podmienil podpísaním uvedenej dohody. Osvedčený súlad uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy so zákonom je dostatočným dôvodom pre zamietnutie požadovaného zákazu uplatnenia práv žalovaného ako veriteľa z dohody o zrážkach zo mzdy. To však za predpokladu, že nie sú pochybnosti o oprávnenosti práva, ktoré je namietanou dohodou o zrážkach zo mzdy vymáhané. Súd prvej inštancie akceptoval námietku žalobcu, smerujúcu k tomu, že zo svojej pozície nemôže ovplyvniť celkovú sumu, ktorú chce žalovaný ako veriteľ zrážkami zo mzdy vymôcť. Ohľadom práva, ktoré je namietanou Dohodou o zrážkach zo mzdy vymáhané, nie je sporné, že žalobca doposiaľ neuhradil ani poskytnutú istinu, dôvodosť zrážaných splátok na istinu žalobca konkrétne nenamietal, k tomu, v akom rozsahu zaplatil aspoň istinu, nič neuviedol. Ani prípadné vyhovie žalobe vo veci samej by nezbavovalo žalobcu povinnosti vrátiť poskytnutú istinu. Za týchto okolností, pri nespochybnenom nároku na vrátenie poskytnutej istiny, nemožno uvažovať, že by splácanie nevrátenej časti istiny, či už dobrovoľne alebo formou zrážok zo mzdy mohlo predstavovať ohrozenie práv žalobcu, pokiaľ súčasne výška zrážok zo mzdy bude totožná ako pôvodne dohodnutá splátka úveru 415,12 Eur. Zrážky zo mzdy vo výške dohodnutej splátky úveru svojou výškou nemajú na žalobcu o nič závažnejší dopad, ako mesačná splátka úveru, ku ktorej bol ochotný sa zmluvne zaviazat'. Vzhľadom na uvedené nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodné uložiť žalovanému, aby sa úplne zdržal zrážok zo mzdy a nie je dôvodné nijako obmedzovať vymáhanie práva na vrátenie poskytnutej istiny úveru splátkami vo výške pôvodne dohodnutej mesačnej splátky úveru formou zrážok zo mzdy. Spochybnenie nároku žalovaného na úrok a poplatky z úveru však opodstatňuje rozhodnúť tak, aby žalovaný nevymáhal tieto spochybnené nároky formou zrážok zo mzdy, pretože by tým obišiel možnosť súdnej kontroly ich opodstatnenosti. Dôvodosťou žaloby o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy aj s prihliadnutím na vznesené námietky sa však súd bude zaoberať až pri rozhodovaní vo veci samej. Súd prvej inštancie preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel len čiastočne, povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy uložil žalovanému neodkladným opatrením len vo vzťahu k plneniu nad rámec poskytnutej istiny a vo vyššej mesačnej čiastke, než bola pôvodne dohodnutá mesačná splátka úveru a v zostávajúcej časti návrh zamietol.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca uplatňujúc odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/, písm. f/ a písm. h/ CSP a to, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Žalobca poukázal na argumentáciu uvedenú v podanej žalobe a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorú v odvolaní nepovažuje za dôvodnú opakovať, pričom ale považoval za potrebné poukázať na nesprávnosť interpretácie súdu prvej inštancie dôvodov žaloby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď uviedol, že žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia netvrdí porušenie žiadneho z ustanovení pripúšťajúcich dohodu o zrážkach zo mzdy aj v spotrebiteľskom vzťahu. V tomto smere žalobca zdôraznil, že v návrhu zreteľne uviedol, že nebolo dodržané ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobca považoval za potrebné uviesť, že identická dohoda o zrážkach zo mzdy ako v jeho prípade, už bola predmetom súdneho prieskumu vo viacerých súdnych konaniach a v týchto konaniach neobstála. Na podporu svojich tvrdení poukázal na uznesenie Okresného súdu Levice zo dňa 15.01.2019, č.k. 16Csp/193/2018-15, uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 09.01.2019, č.k. 4Csp/2/2019-17, uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.05.2019, č.k. 3Csp/30/2019-13, a iné. Pokiaľ súd prvej inštancie dôvodil pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení princípom proporcionality žalobca v tomto smere uviedol, že súd prvej inštancie žiadne skúmanie proporcionality nevykonal, nakoľko v takom prípade by musel zhodnotiť strany sporu a tiež následky, ktoré by nariadením neodkladného opatrenia v zmysle návrhu žalobcu reálne nastali. Pokiaľ ide o strany sporu, tak na strane žalobcu, ktorý je spotrebiteľ, tento v čase poskytnutia úveru vo výške 26.000 Eur s mesačnou splátkou 415,12 Eur dosahoval čistý mesačný príjem 740 Eur. Postačovala dlhšia práceneschopnosť a s tým súvisiace zníženie príjmu žalobcu, aby sa dostal do omeškania so splácaním úveru. Na strane žalovaného stojí obchodná spoločnosť so základným imanom 366 miliónov Eur, ktorá v roku 2018 dosiahla tržby 219 miliónov Eur a čistý zisk 50 miliónov Eur. Žalobca konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalovanému uloží povinnosť zdržať sa výkonu práv veriteľa z dohody o zrážkach zo mzdy nemá za následok, že by Dohoda o zrážkach zo mzdy bola neplatná, nemá za následok neplatnosť Zmluvy o úvere, nemá za následok oslobodenie žalobcu od povinnosti splácať úver, nemá za následok obmedzenie žalovaného v úročení meškajúcich splátok úveru zákonným úrokom z omeškania. Takéto neodkladné opatrenie nepredstavuje žiadne ohrozenie podnikateľskej činnosti žalovaného. Podľa názoru žalobcu mal súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia prihliadnuť aj na tú skutočnosť, ktorú tvrdil žalobca a ktorú aj osvedčil, že žalovaný už zneužil predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy a vymohol si nečestné plnenie v podobe poplatkov, ktoré nemajú oporu v Zmluve o úvere. Takéto konanie žalovaného je potrebné pri posudzovaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z hľadiska proporcionality vyhodnotiť ako priťažujúcu okolnosť na strane žalovaného. Žalobca nespochybnil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom, ktorý je za dodržania zákonných podmienok prípustný aj v spotrebiteľských vzťahoch. Nič nebráni veriteľom, aby v zmluvných vzťahoch so spotrebiteľmi postupovali transparentne, čestne a uzatvárali zmluvy takým postupom a s takým obsahom, že obstoja v prípade prieskumu súdnymi inštanciami. Čestný postup by bol taký, keby veriteľ pri podpise zmluvy o úvere nezahrnul všetky písomnosti do jedného balíka, ale individuálne zistil, či spotrebiteľ má záujem uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy a súčasne mu vysvetlil, že uzatvorenie takejto dohody nie je povinné. Samozrejme, takýto postup by mal za následok, že by sa znížil počet uzatvorených dohôd o zrážkach zo mzdy, pretože takúto dohodu by uzatvoril iba ten spotrebiteľ, ktorý by ju aj reálne uzatvoriť chcel. Žalobca zotrvával na názore, že v danej veci je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom rozsahu dôvodný. Žalobca mal za to, že osvedčil právny vzťah so žalovaným a osvedčil aj bezprostredne hroziace nebezpečenstvo ujmy. Pokiaľ ide o časové okolnosti, teda že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol podaný bezprostredne po doručení žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobcu, k tomu žalobca uvádza, že konal v dôvere k postupom žalovaného, keď ponechal zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy. V rovnakej dôvere k žalovanému postupoval žalobca aj pri uzatvorení Zmluvy o úvere, keď podpísal všetky dokumenty, ktoré mu boli predložené (napríklad aj rozhodcovskú zmluvu). V opakovaných telefonátoch v auguste 2019 a v septembri 2019 žalovaný upozornil žalobcu na možnosť zosplatnenia úveru a účtovania upomienok pre omeškanie so splátkami. Žalobca sa preto pokúsil 19.09.2019 situáciu riešiť návrhom, aby žalovaný úver refinancoval, dlh na splátkach by sa tak pokryl novým úverom a bolo by možné znova nastaviť splátky v prijateľnej výške, pričom však žalovaný žiadosť žalobcu zamietol. Následne si žalobca dňa 30.09.2019 vyžiadala výpis aktuálneho stavu úveru, z ktorého zistil nečestné konanie žalovaného. Vzhľadom na

vyššie uvedené žalobca odvolaciemu súdu navrhoval uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle návrhu podaného žalobcom.

3. V zákonom stanovenej lehote podal voči uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie aj žalovaný uplatňujúc odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v dôsledku toho prijal záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, aj keď len v rozsahu ako je uvedené v jeho výrokovej časti. Žalovaný uviedol názor, že žalobca nijako neosvedčil bezodkladnú úpravu pomerov strán sporu, nakoľko zrážkami zo mzdy sa do ekonomickej situácie žalobcu nijako nezasiahne. Zrážky zo mzdy sa v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy majú vykonávať len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky, pričom pokiaľ pri priadnom splácaní dlhu žalobca pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z jemu poskytnutého úveru, jeho ekonomická situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne, mu bude tá istá suma zrážaná priamo z jeho mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy. Takáto dohoda nie je neprimeranou, pretože len zabezpečuje plnenie zo Zmluvy o úvere za podmienok, s ktorými žalobca súhlasil pri podpise zmluvy, t.j. vo výške splátok, ktoré pred podpisom Zmluvy o úvere odkonzultoval tak, aby nijako nesťažili jeho ekonomické postavenie. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca mal aj inú možnosť ako vykonaniu zrážok zo mzdy zabrániť a to, že zamestnávateľovi oznámi, že Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neplatnú. Len v prípade, ak by zamestnávateľ odmietol jeho výzvu a ďalej by hrozil vykonávaním, alebo ďalej vykonával ďalšie zrážky zo mzdy, bolo by možné dospieť k názoru, že žalobcovi bezprostredne hrozí ujma z neoprávneného vykonávania zrážok zo mzdy. V stave, keď sa žalobca na svojho zamestnávateľa neobrátil s výzvou, aby upustil od vykonávania zrážok, nemožno dospieť k záveru, že by žalobcovi hrozila akákoľvek bezprostredne hroziaca protiprávna ujma. Pokiaľ ide o povinnosť zamestnávateľa žalobcu zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy nad rámec zabezpečenej pohľadávky, alebo na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, táto vyplýva z ust. § 131 ods. 3 Zákonníka práce, podľa ktorého zrážky zo mzdy môže zamestnávateľ vykonávať ak to vyplýva z osobitného predpisu, čím treba rozumieť Dohodu o zrážkach zo mzdy, uzavretú podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá zabezpečuje existujúci dlh. Nemožno dospieť k záveru, že by zamestnávateľ nebol oprávnený bez súdneho rozhodnutia postupovať tak, že by na základe vlastného posúdenia nevykonával zrážku zo mzdy požadovanú veriteľom zamestnanca keďže jeho povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy voči veriteľovi je rovnakou povinnosťou ako svojmu zamestnancovi vyplácať mzdu len v rozsahu oprávnených zrážok. Povinnosť vykonávať zrážky si potom veriteľ môže vynútiť samostatnou žalobou na splnenie povinnosti, ktorou sa proti zamestnávateľovi môže domáhať povinnosti vykonávať zrážky. Obdobne sa tiež môže zamestnanec proti svojmu zamestnávateľovi domáhať toho, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy. V takej situácii je potrebné od zamestnanca vyžadovať, aby pred podaním žaloby alebo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konal voči svojmu zamestnávateľovi tak, že ho mimosúdne vyzve na to, aby sa zdržal vykonávania ďalších zrážok zo mzdy. Žalobca sa nariadenia neodkladného opatrenia domáha v situácii, keď je z istiny úveru zaplatených len 13,85 % tvrdiac, že realizáciou Dohody o zrážkach zo mzdy je vystavený aktuálnemu nebezpečenstvu bezprostredne hroziacej majetkovej ujmy. Žalovaný základný nedostatok návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia videl v neosvedčení bezodkladnej potreby úpravy pomerov strán sporu keď v právnom vzťahu vyplývajúcom z uzavretej Zmluvy o úvere sú strany sporu už viac ako dva roky a od výzvy žalovaného sú vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu (až do podania žalobného návrhu žalobca tieto rešpektoval) a predovšetkým ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola zaplatená len nepatrná časť istiny pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere zabezpečenej Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.09.2017. Žalovaný preto tvrdí, že za danej situácie nie je osvedčená dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia (v celosti), ani nárok žalobcu, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný odvolaciemu súdu navrhoval uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenie v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného vyjadril nesúhlas s názorom žalovaného, ktorý produkoval v podanom odvolaní a z ktorého vyplýva, že podmienkou úspechu žalobcu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia by mali byť predchádzajúce kroky vykonané voči zamestnávateľovi v podobe nesúhlasu so zrážkami zo mzdy. Rovnako neprijateľný je názor žalovaného, aby žalobca inicioval súdny spor so zamestnávateľom, keď uviedol, že zamestnanec sa môže proti svojmu zamestnávateľovi domáhať toho, aby sa zdržal výkonu zrážok zo mzdy. Žiadny právny predpis neukladá žalobcovi, aby v súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy vykonával voči zamestnávateľovi, ktorý nie

je zmluvnou stranou predmetnej dohody a je iba vykonávateľom dohody, ktorá mu bola predložená. Žiadny právny predpis neopravňuje zamestnávateľa, aby preskúmaval spotrebiteľské zmluvy (a Dohoda o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľskou zmluvou) a vynášal verdikt, či predmetná spotrebiteľská zmluva platná je alebo nie je. Žalobca (po doručení žiadosti žalovaného o vykonávanie zrážok z mzdy zamestnávateľovi žalobcu) situáciu so zamestnávateľom konzultoval, pričom zamestnávateľ poukázal na bod 2.8 predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy podľa ktorej platiteľ mzdy alebo nový platiteľ/noví platitelia mzdy dlžníka zodpovedajú banke za škodu, ktorá banke vznikla porušením povinnosti platiteľa mzdy alebo nového platiteľa/nových platiteľov mzdy vykonávať zrážky zo mzdy v zmysle dohody. V čase podpísania dohody o zrážkach zo mzdy reálne existovala pohľadávka vo výške istiny úveru, teda 26.000 Eur. Žalovaný do pohľadávky ale zahrnul položky ako úrok, úrok z omeškania, poplatky a náklady spojené s uplatnením týchto nárokov, všetko v neurčenej výške. Pokiaľ ide o bezprostredne hroziace nebezpečenstvo majetkovej ujmy, tak toto vyplýva aj z konania žalovaného, ktorý v monitorovaných telefonických hovoroch pohrozil žalobcovi zosplatnením úveru a postupom podľa bodu 4.6 Zmluvy o úvere. Predmetným zmluvným ustanovením si teda žalovaný vymedzil právo v prípade riadneho nesplácania zosplatniť úver, súčasne ho úročiť zmluvným úrokom, súčasne ho úročiť úrokom z omeškania a súčasne takto ním určenú pohľadávku vymôcť prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy. K argumentácii, že žalobca dosiaľ splatil iba malú časť istiny úveru, a preto Dohoda o zrážkach zo mzdy nemôže negatívne zasiahnuť do jeho majetkovej sféry, je potrebné uviesť, že pokiaľ by si žalovaný po zosplatnení úveru uplatnil prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy aj úroky, na ktoré nemá nárok, došlo by ku škode na majetku žalobcu. Úroky žalovaný uspokojuje zo zrážok zo mzdy prednostne, až následne zo zvyšku zrazenej sumy sa umoruje istina úveru. Žalobca zdôraznil, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pričom táto nerovnováha sa preukázala v situácii, keď žalovaný len na základe vlastného uváženia rozhodol o poplatkoch, tieto poplatky, ktoré nemajú oporu v Zmluve o úvere, okamžite prostredníctvom Dohody o zrážkach zo mzdy od žalobcu vymohol. Nepotreboval žiadne súdne rozhodnutie, stačila mu na to dohoda s neurčito vymedzenou pohľadávkou. Žalobca, aby dosiahol nápravu, bude musieť najat' a zaplatiť advokáta (žalobca nemá právnické vzdelanie), aby sa prostredníctvom žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia domohol vrátenia neoprávnených poplatkov, pričom tento proces môže trvať niekoľko rokov. To považoval žalobca za konkrétny dôkaz hrubej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ktorú predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy nastolila.

5. Žalovaný v písomnej reakcii k vyjadreniu žalobcu uviedol, že naďalej zotrváva v celom rozsahu na podanom odvolaní a zastával názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v dôsledku čoho prijal záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaný naďalej zastával názor, že návrh žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia nie je dôvodný v celom rozsahu a mal za to, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je výlučným prostriedkom na zabránenie zrážok zo mzdy.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 CSP a dospel k záveru, dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne

osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie, ale je povinnosťou navrhovateľa neodkladného opatrenia právo ochrany, ktorého sa domáha, osvedčiť. Úpravou neodkladného opatrenia zákon umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov občanov, či právnických osôb, potrebný okamžitý zásah súdu.

13. V danom prípade žalobca navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, ktorým je konanie o určenie neplatnosti právneho úkonu, Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvorili sporové strany dňa 18.09.2017. Neodkladným opatrením sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práv veriteľa z Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvoril so žalobcom dňa 18.09.2017 a to až do skončenia konania vo veci samej.

14. Ako uviedla navrhovateľka v odvolaní, zákon upustil od koncepcie predbežnosti neodkladných opatrení, z dôvodu ktorého nie je nevyhnutné, aby v predmetnej veci vždy nasledovalo aj konanie vo veci samej. Ide o prípady, kedy návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tzv. konzumuje vec samu, a teda samotné neodkladné opatrenie poskytuje stranám trvalú úpravu ich pomerov rovnako, ako by táto mohla byť dosiahnutá v konaní vo veci samej. Ustanovenie § 330 ods. 2 CSP umožňuje súdu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Totožnosť obsahu nariadeného neodkladného opatrenia s výrokom vo veci samej je potrebné skúmať vždy individuálne podľa okolností konkrétneho prípadu. Súd je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale tiež rešpektovať práva toho, proti komu takýto návrh smeruje. Nie je možné konštatovať, že nariadením neodkladného opatrenia sa trvalo usporiadajú práva tam, kde je potrebné preskúmať vec riadnym dokazovaním vykonaným vo veci samej.

15. Preto v predmetnej veci, keďže išlo o dohodu o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcu spotrebiteľský vzťah z úverovej zmluvy navrhovateľky a veriteľa, je zrejmé, že povaha takejto dohody, ktorá umožňuje aj bez prieskumu samotnej úverovej zmluvy, či dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle požiadaviek podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bezdôvodne uspokojiť veriteľa na úkor navrhovateľky ako spotrebiteľky, osvedčuje potrebu bezodkladne upraviť pomery strán, pokiaľ bolo preukázané že veriteľ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy použil, a teda požaduje od zamestnávateľa navrhovateľky vykonávanie zrážok zo mzdy, ako to bolo preukázané v predmetnej veci. Teda potreba bezodkladne upraviť pomery strán existuje.

16. Osvedčenie bezodkladnej potreby upraviť pomery strán však nemožno zamieňať z riadnym dokazovaním, ku ktorému by došlo vo veci samej. Zákon ako jednu z foriem zabezpečenia spotrebiteľskej zmluvy umožňuje aj túto formu, t. j. formu dohody o zrážkach zo mzdy. Preto samotné konštatovanie, že táto dohoda môže bezdôvodne zasiahnuť do práva spotrebiteľa v prospech veriteľa ešte nestačí. Je potrebné preto skúmať, tak samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy z hľadiska jej platnosti podľa zákona č. 250/2007 Z. z., či v podmienkach spotrebiteľskej úpravy aj samotnú zmluvu o úvere, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorická k zmluve o úvere a ako taká nemôže zabezpečovať také povinnosti, ktoré by boli v zmluve o úvere neprijateľnými podmienkami. Takýto prieskum však vybočuje z rámca prieskumu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto je ho možné vykonať len v konaní vo veci samej.

17. Vzhľadom na to, že nariadením neodkladného opatrenia je potrebné tiež chrániť aj záujmy toho voči komu takéto neodkladné opatrenie smeruje, keď dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nie je v spotrebiteľských sporoch vylúčená, je potrebné konštatovať, že nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci nemôže konzumovať vec samu. V opačnom prípade, by len samotná existencia takejto dohody za stavu, kedy ju veriteľ použije a dlžník podá návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vždy dohodu o zrážkach zo mzdy vylučovala zo zmluvného vzťahu strán a jej reálna využiteľnosť by sa inštitútom neodkladného opatrenia neodôvodnene oslabovala. Vychádzajúc z uvedeného tak bez riadneho dokazovania vo veci samej nie je možné konštatovať, že dohoda o zrážkach zo mzdy trpí takou vadou, pre ktorú by podľa nej veriteľ nemohol postupovať.

18. V prejednanom prípade ide o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán. Dôvodom tejto úpravy má byť podľa žalobcu ochrana jeho majetku, teda majetková ujma spôsobená tým, že sú z jeho mzdy vykonávané zrážky na základe spornej Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej so žalovaným dňa 18.09.2017, spolu so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka zo dňa 18.09.2017, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 26.000 Eur. Žalobca podľa názoru odvolacieho súdu osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným, osvedčil aj svoje tvrdenie o existencii Dohody o zrážkach zo mzdy a takisto aj to, že žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jeho mzdy Žiadosťou o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 06.07.2018 (č.l. 9). Na základe Dohody o zrážkach zo mzdy teda dochádza k zrážkam zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na uspokojenie jeho pohľadávok zo spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy pritom umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napríklad z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok, z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z pohľadu platnosti dojednania úrokov z úveru z pohľadu dobrých mravov a podobne. Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Odvolací súd teda na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v znení navrhovanom žalobcom. Súdna prax vyžaduje na splnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a ani, že v dôsledku neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma stranám sporu, teda ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Na druhej strane dočasným nevykonaním zrážok zo mzdy sa nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu strán sporu a žalovanému ako oprávnenej osoby zo spotrebiteľskej zmluvy nevznikne nenapraviteľná ujma. V prípade neúspechu žalobcu v konaní vo veci samej, bude nepochybná jeho povinnosť uhradiť pohľadávky tak, ako vyplývajú zo zmlúv uzatvorených medzi účastníkmi. Preto je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné a nie neprimerané neodkladným opatrením zabezpečiť úpravu pomerov sporových strán tak, že súd uloží žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu, vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej so žalobcom 18.09.2017 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

20. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).